وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت آموزشی

مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی

استانداردهای

دوره آموزش مهارتی و حرفه ای

1-1 **نام دوره :**

فارسی : مراقبت های تغذیه بیمارستانی پیشرفته

انگلیسی : Nutrition in hospital care

1-2 **تعریف دوره :** دوره ای برای دانش آموختگان رشته تغذیه به منظور کسب دانش و مهارت حرفه ای، جهت بررسی و رفع نیازها و ارائه مراقبتهای جامع تغذیه ای به بیماران می باشد. این دوره کلیه سطوح مراقبتی شامل غربالگری، ارزیابی و درمان تغذیه ای را در بر می گیرد. این دوره با هدف آموزش علمی و کاربردی تغذیه بیمارستانی طراحی شده، و دوره ای است با رویکرد جامع جهت ارتقای علمی و کسب مهارت های درمانی برای کارشناسان تغذیه، کارشناسان ارشد تغذیه، دکترای تخصصی تغذیه که تمایل دارند در زمینه مراقبت های تغذیه بیمارستانی فعالیت داشته باشند

1-3 **حداکثر ظرفیت پذیرش دوره :** 15

استاندارد دوم: پیش نیاز ها و ویژگی های مهارت آموزان

2-1 **مدرک تحصیلی :** کارشناسی علوم تغذیه و بالاتر - کارشناسی ارشد تغذیه بالینی

2-2 **دوره ها و گواهینامه های معتبر :** -

2-3 **سایر شرایط :** دارابودن شماره نظام تغذیه - دارابودن شماره نظام پزشکی (مختص پزشکان با تغذیه) PhD

2-4 **شیوه پذیرش مهارت آموزان :** مصاحبه|آزاد|

2-4-1 **.شیوه پذیرش مهارت آموزن را توضیح دهید :**

انجام مصاحبه توسط مسئول علمی دوره جهت احراز ویژگی های فردی و شخصیتی متقاضی و 1- بررسی آخرین مدرک تحصیلی مهارت آموز - 2- افراد شاغل در بیمارستان با معرفی از محل کار بیمارستان های دولتی، غیر دولتی یا معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی)، دارای مدرک علمی) بالاتر و هیات علمی دانشگاه در اولویت هستند.

سایر روش ها :

استاندارد سوم: شرایط اختصاصی اجرای دوره

1-3 استاندارد های منابع انسانی تخصصی :

ردیف	نیروی تخصصی	رشته تحصیلی	مقطع	ویژگی های مورد انتظار	تعداد
1	مسئول علمی دوره	تغذیه	دکتري تخصصي (Ph.D)	حداقل استادیار/ دارای حداقل 2 سال سابقه فعالیت آموزشی و کار در بیمارستان به تایید مدیر گروه تغذیه و رئیس بیمارستان	1
2	مربی	علوم تغذیه	دکتري تخصصي (Ph.D)	حداقل استادیار با سابقه 1 سال سابقه آموزشی و بالینی در بیمارستان ، 1 نفربه ازای هر 5 نفر مهارت آموز	1
3	مربی	مراقبت های ویژه	دوره فلوشیپ	سال سابقه کار در بخش مراقبتهای ویژه ،یک 1 (ICU مربی به ازای هر5 مهارت آموز درروتیشن	1

منابع انسانی تخصصی دوره با رعایت ضوابط و آیین نامه های اداری و استخدامی هیات علمی و غیر هیات علمی و متعهدین خدمت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

2-3 استاندارد های فضای فیزیکی :

ردیف	عنوان مکان	کاربری در ساختار کلی دوره	مشخصات	تعداد
1	کلاس		دارای استاندارد لازم	1
2	بیمارستان		دارای بخش مراقبت های ویژه مدیکال، بخش مراقبت های ویژه جراحی، بخش مراقبت های ویژه قلبی، بخش مراقبت های ویژه اعصاب، بخش داخلی (گوارش، غدد، نفرولوژی، ا نکولوژی)، بخش سوختگی، مشخصات بیمارستان آموزشی: 1- وجود بخش تغذیه بالینی مصوب شورای آموزشی دانشگاه مستقر در بیمارستان 2- حضور حداقل 1 عضو هیات علمی مشغول به فعالیت در واحد تغذیه بیمارستان 3- وجود تیم حمایت های تغذیه ای به صورت تمام وقت جهت انجام مشاوره ها، ویزیت ها و راندهای آموزش	1

فضای فیزیکی اجرای دوره با رعایت ضوابط و استانداردهای فضاهای بهداشتی درمانی و آموزشی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و مرکز ملی و دارای مجوزهای مربوط

3-3 استاندارد های تجهیزات ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
1	دستگاه آنالیز ترکیب بدن پورتابل (بیوامپدانس)	عدد به ازای هر 5 مهارت آموز	1
2	کالریمتر غیر مستقیم	-	0
3	ترازوی تخت بیمارستانی	عدد به ازای هر 5 مهارت آموز	1

دارای مجوز تولید/واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

4-3 استاندارد های ابزارهای ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
1	کالیپر	عدد به ازای هر 5 مهارت آموز	1
2	متر	عدد به ازای هر مهارت آموز	1
3	قدسنج معمولی	عدد به ازای هر 5 مهارت آموز	1
4	ترازوی معمولی باسکولی	عدد به ازای هر 5 مهارت آموز	1

دارای مجوز تولید/واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

6-3 استانداردهای تعداد نمونه و بیمار :

ردیف	عنوان نمونه / بیماری	ویژگی	تعداد
1	بیمار بستری در بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 10	10
2	بیمار بستری در بخش مراقبت های ویژه جراحی بزرگسالان	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 10	10
3	بیمار بستری در بخش مراقبت های ویژه قلبی بزرگسالان	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 4	4
4	بیمار بستری در بخش مراقبت های ویژه اعصاب بزرگسالان	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 4	4
5	بیمار بستری در بخش جراحی بزرگسالان	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 4	4
6	بیمار بستری در بخش سوختگی (اختیاری)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 4	4
7	بیمار بستری مبتلا به سرطان	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 5	5
8	بیمار بستری مبتلا به دیابت کنترل نشده	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 4	4
9	بیمار بستری مبتلا به دیابت بارداری (بخش زنان)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 4	4
10	بیمار بستری مبتلا به هایپرامزیس (بخش زنان)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 2	2
11	بیمار بستری مبتلا به بیماری التهابی روده (گوارش)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 2	2
12	بیمار بستری مبتلا به نارسایی کلیه و تحت دیالیز(نفرولوژی)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 2	2
13	بیمار بستری مبتلا به نارسایی کبد (گوارش)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 2	2
14	بیمار بستری مبتلا به پانکراتیت (گوارش)	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 2	2
15	بیمار بستری بدلیل سوء تغذیه شدید	بیمار تخت روز به ازای هر مهارت آموز 2	2

1-4 اهداف یادگیری :

4-1-1 هدف کلی : تربیت مهارات آموزان توانمند و کارآمد جهت ارائه خدمات تغذیه درمانی پزشکی بزرگسالان در بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری

4-1-2 اهداف ویژه در سه حیطه:

شناختی:
- محاسبه نیازهای تغذیه ای در بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- تشخیص و درمان تغذیه ای بیماران مبتلا به سوء تغذیه متوسط و شدید بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- تشخیص و درمان تغذیه ای بیماران با عدم کفایت دریافت دهانی بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- درمان تغذیه ای بیماران با تغذیه انترال و پرنترال بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- درمان تغذیه ای در بزرگسالان بستری در بیمارستان مبتلا به دیابت کنترل نشده، دیابت بارداری، تهوع استفراغ بارداری، بیماریهای التهابی روده، نارسایی کبد، نارسایی کلیه، پانکراتیت را به طور مستقل انجام دهد.

نگرشی:
- مهارت آموز لزوم کسب دانش و مهارت لازم در زمینه مداخلات تغذیه درمانی پزشکی بزرگسالان در بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را درک کرده باشد.
- مهارت آموزان باور به همکاری صادقانه با سایر افراد تیم پزشکی داشته باشند

رفتاری:
- محاسبه نیازهای تغذیه ای در بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- تشخیص و درمان تغذیه ای بیماران مبتلا به سوء تغذیه متوسط و شدید بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- تشخیص و درمان تغذیه ای بیماران با عدم کفایت دریافت دهانی بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- درمان تغذیه ای بیماران با تغذیه انترال و پرنترال بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- درمان تغذیه ای در بزرگسالان بستری در بیمارستان مبتلا به دیابت کنترل نشده، دیابت بارداری، تهوع استفراغ بارداری، بیماریهای التهابی روده، نارسایی کبد، نارسایی کلیه، پانکراتیت را به طور مستقل انجام دهد.

2-4 جدول بخش های اصلی دوره :

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								روش آموزش	زمان
1	ارزیابی تغذیه ای بیماران بستری	ارزیابی تغذیه ای بیماران بستری	تغذیه،	کلاس،				نظری	240
2	آشنایی با اصول تنظیم تعادل آب و الکترولیت	آشنایی با اصول تنظیم تعادل آب و الکترولیت	تغذیه،مرا بت های ویژه،	کلاس،				نظری	240
3	تغذیه درمانی پزشکی در بخش مراقبت های ویژه	تغذیه درمانی پزشکی در بخش مراقبت های ویژه	تغذیه،مرا بت های ویژه،	کلاس،				نظری	360

2-4 **جدول بخش های اصلی دوره :**

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								روش آموزش	زمان
4	تغذیه درمانی پزشکی در بارداری و شیردهی	تغذیه درمانی پزشکی در بارداری و شیردهی	تغذیه،	کلاس،				نظری	240
5	تغذیه درمانی پزشکی در دیابت	تغذیه درمانی پزشکی در دیابت	تغذیه،	کلاس،				نظری	240
6	تغذیه درمانی پزشکی در بیماری های گوارشی	تغذیه درمانی پزشکی در بیماری های گوارشی	تغذیه،	کلاس،				نظری	360
7	تغذیه درمانی پزشکی در جراحی	تغذیه درمانی پزشکی در جراحی	تغذیه،	کلاس،				نظری	240
8	تغذیه انترال	تغذیه انترال	تغذیه،	کلاس،				نظری	240
9	تغذیه پرنترال	تغذیه پرنترال	تغذیه،	کلاس،				نظری	240
10	رژیم انترال بیمار بستری نیاز درشت مغذی))	رژیم انترال بیمار بستری نیاز درشت مغذی))	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	480
11	اندیکاسیون ها، کنتراندیکاسیون و مراقبت های تغذیه انترال	اندیکاسیون ها، کنتراندیکاسیون و مراقبت های تغذیه انترال	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	480
12	رژیم پرنترال بیمار بستری (نیاز درشت مغذی)	رژیم پرنترال بیمار بستری نیاز درشت مغذی))	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	420
13	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	420
14	اندیکاسیون ها، کنتراندیکاسیون و مراقبت های تغذیه پرنترال	اندیکاسیون ها، کنتراندیکاسیون و مراقبت های تغذیه پرنترال	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	480
15	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	420
16	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه جراحی بزرگسالان	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه جراحی بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	420
17	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه جراحی بزرگسالان	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه جراحی بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	420
18	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه قلبی بزرگسالان	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه قلبی بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	60
19	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه قلبی بزرگسالان	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه قلبی بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	300

2-4 **جدول بخش های اصلی دوره :**

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								روش آموزش	زمان
20	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه اعصاب بزرگسالان	ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه اعصاب بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	60
21	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه اعصاب بزرگسالان	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه اعصاب بزرگسالان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	300
22	ارزیابی تغذیه ای بیمار بستری در بخش سوختگی	ارزیابی تغذیه ای بیمار بستری در بخش سوختگی	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	180
23	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری در بخش سوختگی	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری در بخش سوختگی	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	180
24	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به دیابت	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به دیابت	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	300
25	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به دیابت بارداری	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به دیابت بارداری	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	180
26	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به هایپرامزیس	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به هایپرامزیس	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	120
27	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به بیماری التهابی روده	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به بیماری التهابی روده	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	300
28	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به نارسایی کلیه	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به نارسایی کلیه	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	360
29	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به نارسایی کبد	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به نارسایی کبد	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	360
30	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به پانکراتیت	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به پانکراتیت	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	300
31	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار مبتلا به سرطان	محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار مبتلا به سرطان	تغذیه،	بیمارستان،				عملی	300
جمع								نظری	عملی
								2400	6840

3-4 **روش ارزیابی پایان دوره مهارت آموزان :** سایر موارد||Logbook|OSCE|آزمون کتبی|

1-3-4 **شیوه ارزیابی مهارت آموزان دوره را توضیح دهید :**

Case presentation • در پایان دوره به صورت ارائه 1 مورد بیمار با انتخاب تیم مدرسین و نمره دهی بر اساس نحوه ارائه

4-4 **منابع آموزشی :**

4- Nutrition and Diagnosis Related Care. Last version
5- Medical Nutrition in renal diseases. Last version

5-4 **فهرست مهارت های تکنیکی (پروسیجرال) و غیر تکنیکی مهارت آموزان:**

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
تعبیه لوله نازوگاستریک	3	1	0	4
تعبیه رگ محیطی	3	0	0	3
تعبیه گاستروستومی پرکوتانئوس	2	0	0	2
معاینه بالینی شکم	2	0	3	5
بررسی اندیکاسیون ها، کنتراندیکاسیون و مراقبت های تغذیه انترال	2	2	6	10
محاسبه رژیم انترال بیمار بستری (نیاز درشت مغذی)	2	2	6	10
محاسبه رژیم پرنترال بیمار بستری (نیاز درشت مغذی)	2	2	6	10
بررسی اندیکاسیون ها، کنتراندیکاسیون و مراقبت های تغذیه پرنترال	2	2	2	6
ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	2	2	2	6
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه مدیکال بزرگسالان	2	2	2	6
ارزیابی تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه جراحی بزرگسالان	2	2	2	6
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بخش مراقبت های ویژه جراحی	1	1	1	3
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به دیابت	1	1	1	3
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به دیابت بارداری بزرگسالان	1	1	1	3
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به هایپرامزیس بزرگسالان	1	1	1	3
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به نارسایی کلیه و دیالیز	1	1	1	3
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به بیماری التهابی روده بزرگسالان	1	1	1	3
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به نارسایی کبد	1	1	1	3

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
محاسبه نیازهای تغذیه ای بیمار بستری مبتلا به پانکراتیت	1	1	1	3

استاندارد پنجم : طول مدت دوره

1-5 **مدت برگزاری دوره :**

ساعت : 154

روز : از 25 **تا :** 60

ماه : از 2 **تا :** 3

استاندارد ششم: شهریه دوره

1-6 **شهریه دوره :** 70000000 ریال

2-6 **معادل ریالی** 1000 یورو برای مهارت آموزان خارجی

استاندارد هفتم :

1-7 **گواهینامه پایان دوره :**

مهارت آموز در پایان این دوره قادر خواهد بود:

- محاسبه نیازهای تغذیه ای در بیماران بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- تشخیص و درمان تغذیه ای بیماران مبتلا به سوء تغذیه متوسط و شدید بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- تشخیص و درمان تغذیه ای بیماران با عدم کفایت دریافت دهانی بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- درمان تغذیه ای بیماران با تغذیه انترال و پرنترال بستری در بخش مراقبت های ویژه و بخش های بستری را به طور مستقل انجام دهد.
- درمان تغذیه ای در بزرگسالان بستری در بیمارستان مبتلا به دیابت کنترل نشده، دیابت بارداری، تهوع استفراغ بارداری، بیماریهای التهابی روده، نارسایی کبد، نارسایی کلیه، پانکراتیت را به طور مستقل انجام دهد.

2-7 **اعتبار گواهینامه** سال ۵